

УДК 378.14

DOI <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2021.3.2.6>**ЛІ ЯНЬ***аспірант кафедри освітології та інноваційної педагогіки,**Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди,**м. Харків, Україна**Електронна пошта: 1451154604@qq.com**<http://orcid.org/0000-0001-8820-0266>***КИТАЙСЬКИЙ ОЛІЙНИЙ ЖИВОПИС ЯК ЗАСІБ ТВОРЧОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА**

У статті наведено поняття «творча самореалізація майбутнього вчителя образотворчого мистецтва» як ціле-спрямований процес розкриття професійних і педагогічних здібностей особистості в освітньому процесі з метою досягнення високих результатів у художній і педагогічній діяльності. Визначено, що зміст творчої самореалізації майбутнього вчителя визначається напрямом художнього мистецтва. Доведено, що написання картин у процесі освоєння олійним живописом має посилатися на індивідуальні особливості художника, його творчу уяву і креативне мислення. Наведено результати аналізу наукових праць китайських дослідників (Ван Цін, Нін Тін, Лі Сінхань, Пан Вей, Сунь Ке, Чень Сяофей, Чинь Сяофей). Виявлено тенденцію оновлення змісту викладання китайського олійного живопису, запозичення нових технік у європейських художників. Зазначено, що завдяки оцінці китайських і зарубіжних творів класичного олійного живопису майбутні художники навчаються створювати правильні естетичні концепції, покращувати особистісні характеристики, оволодівати художнім стилем. Проте майбутні художники, захоплюючись творами іноземних художників, недостатньо усвідомлюють значущість і переваги традиційної китайської культури, погано відчують «дух» китайського олійного живопису, що відбивається на полотнах картин. Автором виокремлено постать відомого художника і педагога Лю Хайсу, який став фундатором Шанхайської академії образотворчих мистецтв. Творча самореалізація Лю Хайсу стала прикладом для його послідовників. Визначено причини, що заважають творчій самореалізації майбутніх учителів образотворчого мистецтва. Уточнено педагогічні методи, що використовуються в професійній підготовці майбутніх учителів цієї галузі. Запропоновано вибіркову дисципліну «Творча самореалізація майбутніх педагогів-художників засобами китайського олійного живопису» для майбутніх учителів образотворчого мистецтва.

Ключові слова: самореалізація особистості, творчість, учитель, образотворче мистецтво, китайський олійний живопис, оцінювання художніх творів, професійна підготовка.

Постановка проблеми. Творча самореалізація учителя образотворчого мистецтва є багатовимірною якістю особистості, до того ж змістовою, яка виявляється під впливом засобів мистецтва. Одним із таких засобів є китайський олійний живопис. Дотичними до теми дослідження є наукові праці китайських учених (Ван Цін, Нін Тін, Лі Сінхань, Пан Вей, Сунь Ке, Чень Сяофей, Чинь Сяофей), завдяки яким стало можливим розв'язання проблеми створення умов для творчої самореалізації майбутнього вчителя засобами китайського олійного живопису, розкриття зв'язку творчої самореалізації майбутнього вчителя та змістом його підготовки, зокрема його захопленням мистецтвом олійного живопису. Науково корисними є праці китайського дослідника [Цін Сяофен : 37–50], котрий досліджував проблему міжкультурної комунікації в художньо-творчій діяльності китайських художників реалістичної школи

кінця ХХ – початку ХХ ст. На думку вченого, китайське реалістичне мистецтво не лише синтезує елементи національного живопису, але й експериментує з новими тенденціями, породжує особливий народний стиль, який характеризує таку діяльність.

Аналіз попередніх досліджень свідчить про те, що вчені й практики постійно відшукують нові засоби творчої самореалізації майбутніх учителів, викладачів, використовують засоби ІКТ, спираючись на специфіку підготовки вчителя [Жозе да Коста : 194–201; Рибалко 2018 : 194–201; Рибалко 2019 : 258 –263]. Учені [Гриньова : 146–150; Паньок : 146–150], обґрунтовують ідею поєднання автентичного змісту народних традицій українського мистецтва з цифровими прийомами, як-от: анімація, 3D, графічний дизайн, оформлення сайтів і комп'ютерних ігор, реклами. На думку вчених, реалізація такої ідеї спонукає здобувачів

вищої школи до етнологічного самопізнання і побудови траєкторії особистих зрушень.

Метою статті є дослідження китайського олійного живопису як засобу творчої самореалізації майбутніх учителів образотворчого мистецтва.

Виклад основного матеріалу. У нашому розумінні поняття «творча самореалізація вчителя образотворчого мистецтва» означає цілеспрямований процес розкриття професійних і педагогічних здібностей особистості в освітньому процесі з метою досягнення високих результатів у художній і педагогічній діяльності. У дослідженні О. Сови [Сова : 5–19] розкрито суть художньо-педагогічних умінь майбутніх учителів образотворчого мистецтва як здатність особистості виконувати комплексні дії на основі опанованих художньо-педагогічних знань, набутого досвіду й емоційно-ціннісного ставлення до педагогічної професії та мистецтва, що забезпечують ефективне здійснення нею самостійної образотворчої діяльності, художнього навчання та виховання учнів. Досліджувана категорія вченою тлумачиться як невіддільна інтегральна характеристика професійної компетентності зазначеного вчителя, побудована на взаємодії та єдності психолого-педагогічних і художніх здатностей, як провідна ознака його готовності до професійної діяльності, як мета і результат підготовки цього напрямку. Авторка виокремлює компоненти художньо-педагогічних здатностей, а саме: гностичний (застосування здобувачами вищої освіти психолого-педагогічних знань і вмінь для розв'язання педагогічних ситуацій, освоєння й вживання образотворчого тезаурусу в творчій роботі з учнями), проєктувальний (цілепокладання, планування, проєктування педагогічної діяльності, навчання учнів сприймати натуру цілісно в тривимірному просторі, зображати її на двовимірній площині паперу, дотримуватися форм предметів, тону, кольору, що наближують до натурального сприйняття картини), конструктивний (добір оптимальних методів і форм навчання учнів компонувати зображення, пропорційні зв'язки між предметами, застосовувати колірні й тональні співвідношення, засоби художньої виразності), комунікативний (мотивування учнів до пошуку нових засобів вираження творчого задуму),

організаційний (стимулювання школярів до самоорганізації в процесі дотримання послідовності зображення).

Як зазначає О. Салах [Салах : 10–24], заняття олійним живописом вимагають відповідних знань і вмінь з техніки написання картин. Олійний живопис виконують у декілька шарів, які мають просохнути декілька днів. Уважається, що ляне полотно найбільш підходить для професійного виконання олійного живопису. Наприклад, для малювання портрету з детальним промальовуванням елементів малюнку краще використовувати дрібнозернисте полотно. Крупнозернисте полотно використовують для живопису з вираженою фактурою (зображення дерева, каменю, скла), пастозного живопису та живопису мастихіном. Нині в олійному живописі використовують техніку пастозних мазків.

Творча самореалізація художників-педагогів Китаю формувалася під впливом європейських мистецьких трансформацій, як зазначено в наукових працях Сунь Ке [Сунь Ке : 3–12]. Китайський олійний живопис, водночас і розвиток митців-художників, пройшли етапи становлення, як-от: ранні етапи (до кінця XIX століття), початок масового поширення в КНР (кінець XIX століття – 1949), період впливу соціалістичного реалізму (1949–1978), від реформ відкритості до сучасності (1979 – до теперішнього часу). Художники повільно відкривали для себе нове в професійній діяльності, самовизначалися з напрямками в образотворчому мистецтві, були рішучими й самостійними в поглядах, володіли інноваційним мисленням (Лі Фенмяня, Лю Хайсу, Сюй Бейхуна). Засобом, що сприяв новим тенденціям творчої самореалізації художників Китаю, безумовно був олійний живопис.

Учені М. Ковальова, Цю Цхуанюй [Ковальова : 55–65; Цю Цхуанюй : 55–65] акцентують на тому, що китайський олійний живопис набув розвитку в першій половині XX ст. завдяки імпресіонізму як універсальної всевітньої тенденції. Першим відомим художником китайського олійного живопису став Лі Шутон, активний учасник виставкової творчої діяльності групи «Білий кінь». Автори згадують й про творчі внески в китайський олійний живопис інших художників, як-от: Ван Юечжі, Ван Яхен, Вей Тяньлінь, Гуан Зілан, Гуан Лян,

Чень Ченгбо. Проведений нами аналіз опублікованої дослідниками статті дав змогу виокремити постать відомого китайського художника олійного живопису Лю Хайсу, знайти зв'язок між творчою самореалізацією вчителя образотворчого мистецтва і засобами, котрі до цього стимулюють художника-педагога, зокрема китайський олійний живопис. Творчість Лю Хайсу є прикладом повноцінної самореалізації особистості. Викликають інтерес і захоплення ілюстрації його картин «Церква у Парижі», «Будинок Парламенту. Лондон», пронизані грою світла, насичених кольорів, гармонійністю, чіткими формами, що дозволяє сприймати зображене на картині в натуральному вигляді. Коли говоримо про творчу самореалізацію особистості, то межі її недосяжні й безкінечні. Так, Лю Хайсу не лише малював, але й став фундатором Шанхайської академії образотворчих мистецтв, у якій приділялася увага олійному живопису, малюванню, скульптурі, рисунку оголених моделей. У цій академії було організовано спеціальний випуск збірника «Образотворче мистецтво», у якому друкували статті Лу Ченг, Цін Чжун та інші. Художник досліджував тему «Явища та тенденції розвитку сучасного мистецтва», що свідчить про його дослідницькі здібності. Широкомасштабна захопленість художника виявлялася в тому, що він був головним редактором альбому «Всесвітні відомі картини», написав статтю «Західний живописний сад». Цінним є те, що відомий китайський художник реалізував себе в педагогічній діяльності, передавав власний творчий досвід молодому поколінню. Безумовно, мистецтво, зокрема олійний живопис, відіграє стимулювальну функцію творчої самореалізації особистості, дозволяє їй розкрити талант і обдарування в багатьох напрямках.

Як зауважують дослідники Нін Тін і Ван Цін [Нін Тін : 163–166; і Ван Цін : 163–166], у КНР у викладанні олійного живопису переважає орієнтування на оцінку західних класичних картин, теоретичні професійні знання, разом з тим недостатньо заохочуються здобувачі вищої освіти до постійного самовдосконалення, досягнення нових вершин у художній творчості. У такий спосіб ігнорується культурна цінність й інклюзивність олійного живопису. Запозичення європейського досвіду мало

позитивні й негативні наслідки, як вважають цитовані вчені. До позитивних сторін віднесено те, що завдяки оцінці китайських і зарубіжних творів класичного олійного живопису майбутні художники навчаються створювати правильні естетичні концепції, покращувати особистісні характеристики, оволодівати художнім стилем. Негативним явищем є те, що майбутні художники, захоплюючись творами іноземних художників, недостатньо усвідомлюють значущість і переваги традиційної китайської культури, погано відчують «дух» китайського олійного живопису, що відбивається на полотнах картин.

У вищеназваній науковій праці вчених Нін Тін і Ван Цін акцентовано на виробленні шляхів досягнення майбутніми вчителями образотворчого мистецтва результатів творчої самореалізації засобами китайського олійного живопису. На думку вчених, викладання навчального курсу олійного живопису має розпочинатися з інтуїтивного сприйняття і визнання талантів здобувачів, донесення цілей навчання до їх свідомості й мислення, переконання в тому, що продуктивний результат вимагає не лише розкриття творчих здатностей, але й сили волі, терпіння, міцності духу й упевненості. Важливо, на думку китайських учених, уміти оцінювати роботи художників – картини олійного живопису. У процесі художнього оцінювання майстри мають розвивати філософське мислення, розуміти естетичну цінність подібних творів, знати культуру і виявляти, навіть, турботу до національних цінностей. Духовний складник національного мистецтва є поєднанням культури, емоційного й раціонального, традицій китайського народу, відбиття яких знаходимо в творах відомих художників олійного живопису.

Китайське мистецтво олійного живопису поєднує в собі знання філософії (у китайській філософії є висловлювання «сполучення неба і людини», «їнь та ян доповнюють один одного, рух і взаємні корні»), естетики (орієнтування на написання богів, образів у ландшафті, зовнішнє та його ритм і мелодійність), кольорології (використання світла у формі кольору, щоб збалансувати енергетичне поле людини на емоційному, духовному, фізичному рівнях через вплив кольору на самопочуття й фізіологію особистості), музики (відбиття тону, швидкості, сили звуку музики, її мелодійності).

Відомий викладач мистецтва Інь Шаочжень зазначав про те, що методи навчання, котрі є цікавими для здобувачів і приносять їм задоволення, стимулюють і заохочують значну кількість бажаючих випробувати свої здібності в художньому мистецтві. Водночас у процесі навчання емоції, ставлення, мислення і поведінка здобувачів мають змінюватися на краще.

Авторка рубрики, присвяченій молодим талантам китайського живопису, Чень Сяофей, магістр міжнародного мистецтва Далянського університету іноземних мов, відмічає потенційні можливості для творчої самореалізації художників [Чень Сяофей : 40]. Роботи талановитих молодих художників стають відомими і визнаними в культурно-мистецькому середовищі завдяки професійним об'єднанням, як-от: Асоціація шаньдунських карикатуристів Даджі Далі, Міжнародна асоціація дизайнерів Хуая, Пекінський інститут зарубіжного й китайського образотворчого мистецтва, Китайський науково-дослідний інститут зарубіжного мистецтва і зарубіжний інститут дизайну і досліджень, 8-а Китайська школа художньої виставки тощо.

Учені Пан Вей, Лі Сінхань [Пан Вей, Лі Сінхань : 117–118] зазначають, що мистецтво олійного живопису вимагає образного мислення та інноваційної свідомості, висуває високі вимоги до техніки написання картин, сприйняття кольору і формування зображення, а головне – в процесі малювання має виявлятися творче мислення. Нам імпонує така думка, оскільки творча самореалізація майбутніх учителів образотворчого мистецтва формується на основі творчого, нестандартного мислення та уяви художника, педагога. Згадані вчені турботливо ставляться до проблеми формування творчого мислення художника в ЗВО Китаю. Вони зазначають, що недостатньо приділяється увага креативному мисленню в процесі освоєння здобувачами досвіду написання картин олійним живописом, порівнюють і роблять висновок, що викладанню іноземних мов значно більше виділено часу. Дослідники називають причини, з яких, на їхню думку, недостатньо формується творче чи креативне мислення майбутніх учителів образотворчого мистецтва. До таких причин віднесені такі:

– концепція освіти і викладання застаріла, нерідко викладачі акцентують увагу на

засвоєнні здобувачами теоретичних знань, а на розвиток здатностей прикладних талантів не вистачає часу. Здобувачі не впевнені в тому, чи стане у пригоді те, що їм викладають, у майбутньому, чи зможуть адаптуватися в нових реальних умовах, чи будуть вони затребувані в суспільстві, в духовному становленні народу;

– викладання олійного живопису, попри постійне запозичення європейського досвіду, також вимагає оновлення. Не можуть викладачі лише викладати за трибуною, їм потрібно постійно вдосконалювати власний творчий потенціал, передавати досвід малювання картин здобувачам, співпрацювати з колегами, набувати і передавати нове своїм учням. Викладач має оволодіти інноваційними методами і формами навчання здобувачів, організувати їх і формувати творче мислення як основу художньої діяльності;

– не всі здобувачі мають високий рівень сформованості творчого мислення на початку навчання олійному живопису. Нерідко вони копіюють вже створені талановитими художниками, не виявляють самостійність мислення, не ризикують випробувати нові підходи до написання творів олійного живопису.

Нам імпонує думка вищеназваних учених про те, що формування креативного мислення є важливою умовою навчання здобувачів олійного живопису, їхнього індивідуального стилю, що й загалом позитивно впливає на якість художньої освіти. Картина олією – це творче мистецтво. Креатині думки, творча уява спонукають до інсайту, разом з тим інновації є джерелом самовираження і натхнення художника, позитивних емоцій.

Цитовані дослідники [Пан Вей, Лі Сінхань : 117–118] знайомлять нас з досвідом формування творчого мислення в майбутніх учителів образотворчого мистецтва. Художні твори олійного живопису, особливо пейзажні картини, характеризуються кольоровою гамою, наближеною до природних відтінків палітри кольорів, і невеликим контрастом між світлом і темрявою, глибина порівнюється з чистими та яскравими відтінками. Здобувачі мають навчитися уявляти предмети, долати традиції (наприклад, зображення реального образу селянина з великою головою стало класикою в китайському олійному живопису), сміливо

змінювати кольори, використовуючи червоний, зелений, фіолетовий та інші. Цінним є те, що вчені використовують педагогічні методи навчання (словесні, наочні, практичні) здобувачів творчому мисленню, що й покращує ефективність їхньої професійної підготовки.

У межах дослідження заслуговують увагу методи навчання майбутніх учителів образотворчого мистецтва, а саме: розв'язання творчих завдань, вправи, композиційний пошук, робота з моделями, з натури, з пам'яті, за уявленням і уявою, взаємооцінювання творчих продуктів образотворчого мистецтва, форми – майстер-клас, пленер, творча майстерня, виставки художніх творів, конкурси, проекти.

Висновки. Уточнено поняття «творча самореалізація майбутнього вчителя образотворчого мистецтва» як цілеспрямований процес розкриття професійних і педагогічних здібностей особистості в освітньому процесі з метою досягнення високих результатів у художній і педагогічній діяльності. Визначено, що зміст творчої самореалізації майбутнього вчителя образотворчого мистецтва визначається напрямом художнього мистецтва.

Доведено, що написання картин у процесі освоєння олійним живописом має посылатися на індивідуальні особливості художника, його творчу уяву і креативне мислення. Виявлено тенденцію оновлення змісту викладання китайського олійного живопису, запозичення нових технік у європейських художників.

Автором виокремлено постать відомого художника і педагога Лю Хайсу, який став фундатором Шанхайської академії образотворчих

мистецтв. Працював головним редактором альбому «Всесвітні відомі картини». Написав статтю «Західний живописний сад». Творча самореалізація Лю Хайсу стала прикладом для його послідовників.

Визначено причини, що заважають творчій самореалізації майбутніх учителів образотворчого мистецтва. Уточнено педагогічні методи, що використовуються в професійній підготовці майбутніх учителів цієї галузі.

На підставі аналізу переліченої наукової вітчизняної і китайської літератури, практичного досвіду було розроблено вибірккову дисципліну для майбутніх учителів образотворчого мистецтва «Творча самореалізація майбутніх педагогів-художників засобами китайського олійного живопису», метою якої є розширення уяви здобувачів вищої освіти про власні потенційні можливості й засвоєння культурних цінностей інших народів. Така дисципліна розроблена нами на основі акмеологічного підходу, його суттєвих положень акме як найвищої точки саморозвитку людини, багатомірність і досягнення нових акме в процесі професійної підготовки. Зміст викладено в двох розділах – теоретичному «Питання творчої самореалізації вчителя образотворчого мистецтва в науковій літературі»; практичному «Китайський олійний живопис як засіб творчої самореалізації вчителя образотворчого мистецтва». Практична значущість полягає в тому, що зміст вибіркової дисципліни «Творча самореалізація майбутніх педагогів-художників засобами китайського олійного живопису» є цікавим і корисним як для вітчизняних, так і китайських здобувачів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гриньова В. М., Паньок Т. В. Етнодизайн та модерна траєкторія професійної підготовки майбутнього вчителя мистецьких дисциплін в умовах діджиталізації суспільства. *Педагогіка формування творчої особистості у вищих і загальноосвітніх школах* : зб. наук. праць. Запоріжжя. 2021. Т. 2, № 74. С. 146–150.
2. Ковальова М. М., Цю Цжуанюй. Імпресіонистські тенденції в китайському олійному живопису першої половини ХХ століття. *Art and Design. Мистецтвознавство. Технічні науки*. № 3. 2020. С. 55 – 65.
3. 宁婷.王青.传播中国精神, 艺术家的认知——传统艺术中的中国文化精神.文化的整合. 2018. С. 163–166. Нін Тін; Ван Цін. Пропагування духу Китаю, підвищення художньої грамотності. Дослідження практики духу традиційного китайського мистецтва в коледжі. *Культурна інтеграція*. 2018. № 3. С. 163–166.
4. 潘伟, 李新涵.创意设计思维.艺术教育. 2019. С. 117–118. Пан Вей, Лі Сінхьянь. Мислення творчого дизайну. *Мистецька освіта*. 2019. № 2. С. 117 – 118.
5. Рибалко Л. С., Троцько А. В., Кіріченко О. Г., Труш Г.О. Професійне самовдосконалення викладачів в умовах упровадження дистанційного навчання в закладах вищої освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2019. Т. 72, № 4. С. 258–268.
6. Rybalko L., Jose da Costa G. CREATIVE SELF-REALIZATION OF TEACHERS AND STUDENTS OF THE SECONDARY SCHOOLS IN THE CONDITIONS OF EDUCATIONAL REFORMATION IN UKRAINE /Educational Studios: Theory and Practice : monograph / edit. by S. T. Zolotukhina, I. M. Trubavina. Prague-Vienna-Kharkiv: Premier Publishing, 2018. pp. 194 – 201.

7. Салах О. В. Засоби виразності нетрадиційних технік та їх використання у процесі виконання творчої роботи. Кваліфікаційна робота (проект). ХДУ. Херсон. 2021. 24 с. URL: <http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/14347/Salah2021%20%D1%84%D0%BA%D0%BC.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
8. Сова О. С. Формування художньо-педагогічних умінь майбутнього учителя образотворчого мистецтва в процесі плернерної практики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. Київ, 2018. 325 с.
9. Сунь Ке. Традиції європейського реалістичного мистецтва у китайському живописі ХХ – початку ХХІ століття : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.05 «Образотворче мистецтво». Київ, 2019. 24 с.
10. Цинь Сяофэн. Жанрово-стилевая специфика произведений китайских художников. *Искусство и образование*. 2019. № 4. С. 37–50. https://er.knuid.edu.ua/bitstream/123456789/16280/1/artdes_2020_N3_P055-065.pdf
11. 陈晓飞.艺术观点. *油画月刊*. 2017. С. 40. Чень Сяофей. Художня точка зору. *Картина маслом щомісяця*. 2017. С. 40.

REFERENCES

1. Hrynova V. M., Panok T. V. (2021). Etnodyzain ta moderna traiektoriia profesiinoi pidhotovky maibutnoho vchytelia mystetskykh dystsyplin v umovakh didzhitalizatsii suspilstva [Ethnodesign and modern trajectory of professional training of future teachers of art disciplines in the conditions of digitalization of society]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchyykh i zahalnoosvitnikh shkolakh*, t. 2, no 74, pp. 146–150.
2. Kovalova M. M., Tsiu Tszhuaniui (2020). Impresionystski tendentsii v kytaiskomu oliinomu zhyvopysu pershoi polovyny XX stolittia [Impressionist tendencies in Chinese oil painting of the first half of the twentieth century]. *Art and Design. Mystetstvoznavstvo. Tekhnichni nauky*, no 3, pp. 55–65.
3. Nin Tin; Van Tsui (2018). Propahuvannia dukhu Kytaiu, pidvyshchennia khudozhnoi hramotnosti. Doslidzhennia praktyky dukhu tradytsiinoho kytaiskoho mystetstva v koledzhi [Promoting the spirit of China, improving artistic literacy. Research the practice of the spirit of traditional Chinese art in college]. *Kulturna intehtatsiia*, no 3, pp. 163–166.
4. Pan Vei, Li Sinkhan (2019). Myslennia tvorchoho dyzainu [Creative design thinking]. *Mystetska osvita*, no 2, pp. 117–118.
5. Rybalko L. S., Trotsko A. V., Kirichenko O. H., Trush H.O. (2019). Profesiine samovdoskonalennia vykladachiv v umovakh uprovadzhenia dystantsiinoho navchannia v zakladakh vyshchoi osvity [Professional self-improvement of teachers in the conditions of introduction of distance learning in higher education institutions]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*, t. 72, no 4, pp. 258–268.
6. Rybalko L., Jose da Costa G. (2018). CREATIVE SELF-REALIZATION OF TEACHERS AND STUDENTS OF THE SECONDARY SCHOOLS IN THE CONDITIONS OF EDUCATIONAL REFORMATION IN UKRAINE [CREATIVE SELF-REALIZATION OF TEACHERS AND STUDENTS OF THE SECONDARY SCHOOLS IN THE CONDITIONS OF EDUCATIONAL REFORMATION IN UKRAINE] / Educational Studios: Theory and Practice : monograph [Educational Studios: Theory and Practice : monograph]. Prague-Vienna-Kharkiv: Premier Publishing, pp. 194–201. (in Ukrainian)
7. Salakh O. V. (2021). Zasoby vyravnosti netradytsiinykh tekhnik ta yikh vykorystannia u protsesi vykonannia tvorchoi roboty [Means of expression of non-traditional techniques and their use in the process of performing creative work]. Kvalifikatsiina robota (proiekt), Kherson : KhDU, 24 p.
8. Sovo O. S. (2018). Formuvannia khudozhno-pedahohichnykh umin maibutnoho uchytelia obrazotvorchoho mystetstva v protsesi plernernoi praktyky [Formation of artistic and pedagogical skills of the future teacher of fine arts in the process of plein air practice] (Ph Thesis). Kyiv, Natsionalnyi pedahohichnyi universytet imeni M. P. Drahomanova.
9. Sun Ke (2019). Tradytsii yevropeiskoho realistychnoho mystetstva u kytaiskomu zhyvopysi XX – pochatku XX stolittia [Traditions of European realistic art in Chinese painting of the XX – early XXI century: author's ref. dis. for science. degree of Cand. art history] (Ph Thesis). Kyiv, National Academy of Fine Arts and Architecture.
10. Tsyn Siaoфэн (2019). Zhanrovo-stylevaia spetsyfyka proyzvedenyi kytaiskykh khudozhnykov [Genre and style specifics of works by Chinese artists]. *Yskusstvo y obrazovanye*, no 4. pp. 37–50.
11. Chen Siaoфei (2017). Khudozhnia tochka zoru [Artistic point of view]. *Kartyna maslom shchomisiatsia*, p. 40.

LI YAN

Postgraduate Student at the Department of Education and Innovative Pedagogy,
H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University,
Kharkiv, Ukraine
E-mail: 1451154604@qq.com
<http://orcid.org/0000-0001-8820-0266>

CHINESE OIL PAINTING AS A MEANS OF CREATIVE SELF-REALIZATION OF FUTURE TEACHERS OF FINE ARTS

The article presents the concept of “creative self-realization of the future teacher of fine arts” as a purposeful process of revealing professional and pedagogical abilities of the individual in the educational process in order to achieve high

results in artistic and pedagogical activities. It is determined that the content of creative self-realization of the future teacher is determined by the direction of art. It is proved that painting in the process of mastering oil painting should refer to the individual characteristics of the artist, his creative imagination and creative thinking.

The results of the analysis of scientific works of Chinese researchers (Wang Qing, Ning Ting, Li Xinhuan, Pan Wei, Sun Ke, Chen Xiaofei, Qin Xiaofei) are given. There is a tendency to update the content of teaching Chinese oil painting, borrowing new techniques from European artists. It is noted that thanks to the evaluation of Chinese and foreign works of classical oil painting, future artists learn to create the right aesthetic concepts, improve personal characteristics, master the artistic style.

However, future artists, admiring the works of foreign artists, are not sufficiently aware of the significance and benefits of traditional Chinese culture, do not feel the “spirit” of Chinese oil painting, which is reflected in the paintings. The author singles out the figure of the famous artist and teacher Liu Haisu, who became the founder of the Shanghai Academy of Fine Arts. Liu Haisu’s creative self-realization became an example for his followers.

The reasons that hinder the creative self-realization of future teachers of fine arts are identified. The pedagogical methods used in the professional training of future teachers in this field are specified. The elective course “Creative self-realization of future teachers-artists by means of Chinese oil painting” for future teachers of fine arts is offered.

Key words: self-realization of personality, creativity, teachers, fine arts, Chinese oil painting, evaluation of works of art, professional training.